

Доцент кафедри галузевого права
Херсонського державного університету
Гавловська Аліна Олександрівна

СТАН НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМАТИКИ ПРАВОВОГО МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ МОЛОДІЖНИХ ПРОГРАМ В УКРАЇНІ

Незважаючи на актуальність досліджень у сфері правового регулювання молодіжної політики в Україні, вважаємо, що на сьогодні недостатньо розкрито окремі теоретичні та практичні питання такої складової молодіжної політики, як правовий механізм формування та реалізації державних молодіжних програм.

Аналіз результатів, отриманих у наукових роботах, кандидатських і докторських дисертаціях, монографіях, присвячених дослідженню різних аспектів молодіжної політики, дає змогу виділити такі галузі знань, у яких здійснювалися зазначені дослідження: юридичні, історичні, економічні, політичні науки, державне управління:

Галузь знань	Спеціальність	Автори
Історичні науки	07.00.01 Історія України	Бородин Є.І., Шаповал В.В.
Економічні науки	08.00.07 Демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика	Ничипоренко С. В.
Юридичні науки	12.00.05 Трудове право; право соціального забезпечення	Щотова Ю. Н., Коваленко О.О.
	12.00.07 Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право	Андрєєва Д.Є., Нірко О.Б.
	12.00.08 Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право	Напиральська О. І.
Політичні науки	23.00.02 Політичні інститути та процеси	Перепелиця М.П., Цибін С.Г., Сторожук Р.П., Захаренко К.В., Мазіна Н.Є., Агєєва О.Л., Каретна О.А., Головатий М.Ф., Старинець О.Г., Юрій Н.М., Пробийголова Н.В.

	23.00.03 Політична культура та ідеологія	КАРНАУХ А.А.
ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ	25.00.01 ТЕОРІЯ І ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	ОМЕЛЬЧУК В.А., КАНАВЕЦЬ М.В.
	25.00.02 МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	МЕТЬОЛКІНА Н.Б., КРИВАЧУК Л.Ф., ОРЛОВ В.В., ПАРУБЧАК І.О., КУЛІНІЧ О.В., КУЛІК А.М., КАРАКАЙ М.С., МОЛОКАНОВ Ю.А., КОВАЛЬ Г.В., ВАСИЛІВ А.О., РОСОХАТСЬКИЙ П.М.

Таблиця 1 «Галузі знань, у сфері яких захищено дисертації з тематики молодіжної політики»

Слід зазначити, що в Україні наукові дослідження, які стосувалися тих чи інших проблемних питань молодіжної політики, належать до різних галузей науки: історія України; економіка праці, демографія, соціальна економіка і політика; право соціального забезпечення; трудове право; адміністративне право і процес; інформаційне право; фінансове право; кримінально-виконавче право; кримінальне право та кримінологія; політичні інститути та процеси; теорія і історія державного управління; політична культура та ідеологія; механізми державного управління. Найбільшу кількість дисертацій було захищено за спеціальністю 23.00.02 «Політичні інститути та процеси».

Спектр теоретичних і практичних питань у сфері молодіжної політики, які висвітлювалися науковцями, результати їх досліджень було визначено шляхом вивчення текстів авторефератів дисертацій, змісту й основних досягнень дисертаційних досліджень на здобуття кандидатських і докторських наукових ступенів, монографій та інших наукових праць. Джерелом дослідження є інформаційна база текстів авторефератів, кандидатських і докторських дисертацій Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського.

Використовуючи метод групування, можемо визначити такі групи питань правового механізму молодіжної політики, які найчастіше досліджувалися науковцями та виносилися на захист:

Історичні передумови та етапи молодіжної політики в Україні: витоки та еволюція ідеологічних засад молодіжної політики в сучасній Україні (С. Цибін); історія формування державної молодіжної політики (Є. Бородін); становлення і розвиток державної молодіжної політики (І. Гузенко); історико-правовий аспект формування державної молодіжної політики (Т. Донченко).

Загальнотеоретичні основи молодіжної політики: термінологічний аналіз молодіжної політики (М. Жук); сутність, методологія та теорія державної молодіжної політики, механізми її реалізації (Г. Коваль);

Види молодіжної політики: державна житлова політика (О. Ковалевська); державна молодіжна політика з питань неповнолітніх в Україні (Л. Кривачук); теоретичні аспекти соціальної молодіжної політики (Т. Голубенко, В. Тищенко), формування та шляхи реалізації молодіжної сімейної політики (С. Ничипоренко); правове регулювання працевлаштування та праці молоді

(Ю. Щотова, О. Коваленко).

Формування та реалізація молодіжної політики: аналіз різновидів механізмів формування й реалізації державної молодіжної політики в Україні та їх особливостей (Н. Метьюлкіна, В. Орлов, І. Парубчак, О. Каретна); політологічний аналіз формування та реалізації державної молодіжної політики (М. Головатий); удосконалення організаційно-функціонального механізму реалізації державної молодіжної політики (А. Васильєв).

Суб'єкти молодіжної політики та їх взаємовідносини: інституційний розвиток молодіжних організацій як складової громадянського суспільства в сучасній Україні (К. Захаренко); держава та громадянське суспільство в реалізації молодіжної політики (С. Цибін); сучасні механізми розвитку соціального партнерства у сфері молодіжної політики (П. Россохатський); механізми взаємодії органів державного управління та громадських організацій у реалізації молодіжної політики в Україні (О. Кулініч); особливості взаємовідносин влади і молоді у процесі демократизації українського суспільства (О. Старинець).

Соціальний захист молоді: актуальні аспекти соціально-правового захисту молоді в сучасній Україні (О. Полякова); молодіжна політика й соціальна робота (В. Чугаєвський).

Політична соціалізація молоді: порівняльний аналіз міжнародного й українського досвіду політичної соціалізації молоді в умовах трансформації суспільства (Н. Юрій); становлення політичної культури молоді в умовах демократизації сучасного українського суспільства (А. Карнаух); тенденції процесу політичної соціалізації молоді в сучасній Україні (Н. Пробийголова).

Адміністративно-правове регулювання молодіжної політики в Україні: адміністративно-правове регулювання державного молодіжного житлового кредитування (О. Німко); організаційно-правові аспекти адміністративно-правового регулювання в галузі молодіжної політики (Д. Андреева); особливості управлінської діяльності у сфері молодіжної політики міста Києва (О. Кулик).

Регіональна молодіжна політика: державна молодіжна політика (М. Перепелиця; державна молодіжна політика в Україні на прикладі Донецької області (О. Агєєва); стратегія молодіжної політики в регіоні (М. Каракай); розвиток механізмів формування та розвитку державної молодіжної політики в Україні на регіональному рівні (Г. Коваль).

Євроінтеграційні аспекти молодіжної політики України: механізм реалізації державної молодіжної політики в контексті європейського вибору України (Р. Сторожук); сучасні тенденції молодіжної політики Європейського Союзу: досвід для України (О. Овчар).

Досвід зарубіжних країн у сфері молодіжної політики: формування державної молодіжної політики в країнах СНД (В. Головенько).

Проблемні питання молодіжної політики: проблеми молодіжної політики в сучасній Україні (А. Карнах); проблеми молоді та державна молодіжна політика (В. Болотова); стан державної молодіжної політики в сучасній Україні (Д. Єрмоленко).

Отже, аналіз авторефератів на здобуття наукових ступенів кандидата та

доктора юридичних наук і з інших сфер наукового пізнання в Україні, монографій, наукових статей, аналітичних звітів, методичних рекомендацій, навчальних посібників, збірок наукових праць за результатами конференцій, присвячених питанням молодіжної політики, дало нам змогу здійснити їх систематизацію за предметом та об'єктом дослідження, елементами новизни з проблематики, часовими періодами захисту та опублікування.

Окремо слід зупинитися на наукових працях, присвячених безпосередньо дослідженню державних молодіжних програм. Так, *деякі питання державних молодіжних програм* було розглянуто за такими напрямками: історія формування державної молодіжної політики в Україні (1991 – 2004 рр.) (Є. Бородін); і загальнодержавна молодіжна програма в Україні в контексті вдосконалення механізму державної молодіжної політики (Є. Бородін); державні та цільові програми у сфері зайнятості молоді незалежної України (І. Хохрякова) моніторинг норматив-правової бази регулювання молодіжного сегменту ринку праці в Україні (Н. Некрутенко).

Отже, здійснений нами аналіз наукових праць у сфері державної молодіжної політики в цілому і молодіжних програм зокрема свідчить про те, що наукове дослідження правового механізму формування та реалізації державних молодіжних програм майже не здійснювалося. А тому перебуває в стані перманентного наукового розвитку, оскільки структура такого механізму підлягає постійним змінам, відкрита до інтегрування нових досягнень, розробок, передбачає можливість запозичення інструментів інших галузей науки тощо.